

Asia: VN/4507/2021

Lausuntopyyntö työryhmän luonnoksesta maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaksi (MISU)

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko ehdotettu maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toimenpidekokonaisuus tasapainoinen, vaikuttava ja toteuttamiskelpoinen?

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma on jatkoa kansallista ilmastopolitiikkaa ja -toimenpiteitä linjaavien strategia- ja lakiuudistusten joukolle, joita ollaan parhaillaan uudistamassa tai jotka ovat hiljattain valmistuneet. Samanaikaisesti on käynnissä myös CAP-uudistus, joka linjaa tukijärjestelmän kautta toteutettavia maatalouden ilmastotoimia. Strategiat, ohjelmat ja lainsäädäntö täydentävät toisiaan ja sisältöjen koordinointi onkin tärkeää. Maankäyttöön liittyy paljon epävarmuuksia, mutta samalla siihen liittyy valtava potentiaali hiilinielujen vahvistamisessa. Etelä-Karjala on Hinku-maakunta ja tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Metsien käyttö on maakunnan erityiskysymys ja maankäytön ilmastosuunnitelma tulee vaikuttamaan maakunnan ilmastotyöhön.

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma on kattava ja toteuttamiskelpoinen toimenpidekokonaisuus. Etelä-Karjalan liitto pitää tärkeänä, että toimenpiteiden suunnittelussa kannustetaan pyrkimään kokonaisvaltaiseen suunnitteluun (esim. valuma-alue- tai maisemataso), jossa vaikutuksia tarkastellaan kokonaisuutena. Tämä on oleellista tuloksellisuuden kannalta sekä esimerkiksi monimuotoisuusvaikutuksia arvioitaessa.

2. Toimeenpanon näkökulmasta maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa hyväksyttävyyys ja oikeudenmukaisuus ovat tärkeitä. Arvioi niiden toteutumista suunnitelmassa.

Ilmastotoimien oikeudenmukaisuutta, hyväksyttävyyttä ja samalla toimeenpanoa edistää se, että toimenpidevalikoimasta löytyy maanomistajan kannalta positiivisten tavoitteiden saavuttamista edistäviä keinoja. Valintoja tehdään usein taloudellisen kannattavuuden perusteella ja siksi tukijärjestelmän tulisikin ohjata valintoja kohti ilmastomyönteisiä toimintatapoja.

Alueellinen ja paikallinen yhteistyö sekä tiedonlevittäminen lisäävät hyväksyttävyyttä sekä todennäköisesti myös koettua oikeudenmukaisuutta. Riittävään tiedonkuluun sekä uusiempien tutkimustulosten levittämiseen ja jalkauttamiseen onkin panostettava maankäytön ilmastosuunnitelman toimeenpanossa.

3. Muuta huomioitavaa suunnitelmaluonnoksesta.

Maakuntakaavoitus kattaa koko Suomen ja ohjaa maankäyttötapojen kehittymistä ja yhteensovittamista ja siinä ratkotaan valtakunnallisia, maakunnallisia ja seudullisia alueiden käytön kysymyksiä. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa kaavoitus on mainittu vain kohdassa 7.2.3 Ehkäistään metsänraivausta rakennetuksi maaksi. Työkalun kehittäminen kaavoittajille on erittäin kannatettavaa, mutta samalla sen käyttömahdollisuuksia ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa on tarkasteltava maankäytön näkökulmasta laajemminkin. Olisi myös ensiarvoisen tärkeää tunnistaa ja yhdenmukaistaa käytäntöjä maakuntakaavoituksen ohjausvaikutuksen vahvistamiseksi.

Jatkuvapeitteisen kasvatuksen rooli on jätetty suunnitelmassa melko vaatimattomaksi. Tutkimusta tehdään kuitenkin jatkuvasti ja se tuottaa arvokasta tietoa jatkuvapeitteisen kasvatuksen eduista niin monimuotoisuudelle, ilmastolle sekä maanomistajan saamalle taloudelliselle hyödyille. Tutkimustulokset on otettava huomioon myös maankäytön ilmastosuunnitelmassa ja asetettava turvemetsiä koskevat jatkuvapeitteisen kasvatuksen tavoitteet nykyistä korkeammalle sekä ulottumaan laajemmin erilaisille suometsätyypeille.

Blomqvist Laura
Etelä-Karjalan liitto